

Naročnina mesečno 18 Lir, za inozemstvo 31.50 Lir - nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 65 Lir. Cenk. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružnica: Novo mesto.

SCOVENE

Abbonamenti: Mese 18 Lire. Estero, mese 31.50 Lire. Edizione domenica, anno 34 Lire. Estero 65 Lire. C. C. P. Ljubiana 10.650 per gli abbonamenti, 10.349 per le inserzioni.

Filiale: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po praznika.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Bollettino No 977

Attacco nemico stroncato in Tunisia

Importante bottino:

oltre 4000 prigionieri, 13 carri armati, 70 cannoni ed altri materiali bellici - Un grosso trasporto nemico affondato

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica:

Scontri tra gruppi da ricognizione nella zona tripolina occidentale.

In Tunisia un attacco nemico contro posizioni da noi conquistate veniva stroncato. 8 camionette sono state catturate con parte dei loro equipaggi, altre incendiate, da un nostro presidio avanzato.

Cacciatori italiani e germanici hanno abbattuto quattro velivoli, un quinto risulta distrutto dalle artiglierie contraeree.

Le perdite nemiche nei combattimenti svoltisi in Tunisia dal 18 al 24 Gennaio sono salite ad oltre 4000 prigionieri, 13 carri armati catturati o distrutti, 70 cannoni, circa 200 automezzi, un centinaio di mitragliatrici e altri materiali bellici.

Uno Spitfire che ha sorvolato Pachino (Siracusa) nella sera del 23, è stato colpito dalle batterie della difesa precipitando in mare.

Su Avola (Siracusa) una incursione causava due morti e sette feriti fra la popolazione e lievi danni. Bombe sganciate sopra A. Mahilina (Marsala) danneggiavano alcuni fabbricati. Nessuna vittima.

Acroplani nemici hanno pure mitragliato e spezzato sul litorale jonico due treni merci e le stazioni ferroviarie di Brancalione, Riace e Istica provocando pochi danni e otto feriti.

Nel Mediterraneo un nostro sommergibile, al comando del tenente di vascello Gaspare Cavallina, ha colpito con due siluri un grosso trasporto nemico di 18.000 tonnellate, scortato da cacciatorpediniere, affondandolo.

Vojno poročilo št. 977

Sovražni napad v Tunisu odbit

Velik vojni plen:

nad 4000 ujetnikov, 13 tankov, 70 topov in še mnogo drugega gradiva Velik sovražni parnik potopljen

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil ob-
javlja:

Spopadi med ogledniškimi oddelki v zahodnem področju Tripolije.

V Tunisu je bil razbit sovražni napad na postojanke, ki smo jih zavzeli; neka naša sprednja postojanka je zajela 8 avtomobilskih vozil z delom njihovih posadk, druge pa je zažgala.

Italijanski in nemški lovci so zbili 4 letala, peto pa je sestrelilo protiletalsko topništvo.

Sovražne izgube pri bojih v Tunisu od 18. do 24. januarja so narasle na preko 4000 ujetnikov, 13 zajetih ali uničenih tankov, 70 topov, okoli 200 avtomobilskih vozil, 100 strojne in mnogo drugega vojnega gradiva.

En Spitfire, ki je zvečer dne 23. januarja priletel nad Pachino (Siracusa), je bil zadet od protiletalske obrambe in je treščil v morje.

Napad na Avola (Siracusa) je povzročil 2 mrtve in 7 ranjenih med civilnim prebivalstvom ter lažjo škodo. Bombe, smetane na A. Mahilino (Marsala), so poškodovale nekaj zgradb; žrtve ni.

Sovražna letala so tudi obstreljevala in razbijala na jonski obali dva tovorna vlaka ter železniške postaje Brancalione, Riace in Istica, kjer je bilo nekaj malega škode ter 8 ranjenih.

V Sredozemlju je naša podmornica pod poveljstvom poročnika bojne ladje Gaspara Cavallina s dvema torpedi zadela od rusilec spremeno veliko sovražno 18.000 tonsko ladjo in jo potopila.

Čiščenje v Marseillesu

Pariz, 26. januarja. AS. Pariška policija je izvedla zadnje dni v Marseillesu veliko čiščenje, in sicer v starem pristaniškem predelu, ker je bilo tam mnogo kriminalcev in oseb, ki so delali proti varnosti države. Med njimi je mnogo Judov. Policijski ukrepi so prizadeli okrog 40.000 oseb, ki so bile prepelane v vojaško taborišče v Frejus, kjer bodo pregledani njihovi dokumenti. Izvzete so bile le nekatere osebe, ki pripadajo določenim poklicom, kakor zdravniki, lekarnarji, babice, železniški delavci in uredniki ter osebe, ki imajo bivališča v drugih četrtih ali v okolici mesta. Osebe, ki nimajo dokumentov in tiste, ki so brez dela in stanovanja, bodo razdeljene v občine ob Rodanu ali pa po drugih taboriščih. Nihče se ne bo smel vrniti v izpraznjeno četrt, ki bo v kratkem uničena z izjemo zgradb, ki imajo zgodovinsko in arheološko vrednost, kakor na primer cerkev Sv. Lovrenca. Staro marseillesko pristanišče bo dobilo nova moderna stanovanja. Poudarja se, da je v tej akciji padla roka na Jude, ki so si preskrbeli lažne dokumente, za katere so plačali tudi 20.000 frankov. Imeli so tudi napačne vojaške knjižice in napačne potrdila o demobilizaciji, kakor tudi ponarejene živilske nakaznice.

Junaški odpor nemških armad

Nemške armade zavračajo vse napade večkrat močnejšega sovražnika - Junaški branilci Stalingrada vztrajajo Med Manjičem in Donom je bil sovražnik vržen proti severovzhodu, drugje pa je bil odbit

Hitlerjev glavni stan, 26. januarja. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Sovjetski naval na obsežne dele vrhovnega bojišča je spet pridobil na silovitosti. V hudih obrambnih bojih proti večkrat premočnemu sovražniku, se držijo nemške armade in zavračajo vse poskuse za predore in obkolitve.

V Stalingradu so se branilci, pri katerih je poleg rumunskih divizij tudi najhiter hrvatski oddelek, v južnem in srednjem delu mestnih razvalin združili na tesen prostor, kjer nudijo besno napadajočemu sovražniku v najtežjih okoliščinah in po možnosti podprti od letalstva, heroičen odpor.

Na področju Kubanja in Maniča so bili sovražni napadi zavrnjeni v hudih borbah. Premiki za delno skrajšanje bojišča potekajo bistveno po načrtih. Oklepne čete in motorizirani oddelki

so med Manjičem in Donom vrgle močne sovražne enote dalje proti severovzhodu.

Na področju Dona in Donca trajajo še nadalje ogorčeni obrambni boji.

Jugozapadno od Voroneža je sovražnik s pritegnitvijo novih sil obnovil svoje napade na široki fronti, bil pa je v glavnem krvavo zavrnjen. Borbe še trajajo.

Krajevni napadi zapadno od Rjeva in jugozapadno od Velikih Luk so se izjalovili.

Tudi južno od Ladoškega jezera so bili močnejši sovražni napadi brezuspešni.

V Severni Afriki samo delovanje izvidniških oddelkov.

V Tunisu je skušal sovražnik spet osvojiti postojanke, ki jih je pred dnevi izgubil. Njegove izgube znašajo v času od 18. do 24. januarja: 4000

ujetnikov, 21 oklepnih vozil, 70 topov in 200 motoriziranih vozil, nekaj nad sto strojnic in še mnogo drugega vojnega gradiva.

Ob holandski obali je izgubil sovražnik pri brezpomembnih dnevnih napadih štiri bombnike.

Hitra nemška vojna letala so podnevi z do-
brim uspehom napadla neko mesto na južni obali Anglije.

Berlin, 26. januarja. AS. Iz pristojnega vira se je izvedelo, da so nemške motorizirane in oklepne sile v donski kotlini 24. januarja odbile sovražnika na njegove izbojne postojanke, potem ko so mu nudile trden odpor. V teh bojih so Sovjeti izgubili 20 tankov. Med Donom in Doncem se nadaljujejo ostri obrambni boji.

Prezgodnji optimizem

Carigrad, 26. januarja. AS. Vojaški kritik lista »Tasviri Efkar« komentira boje na vzhodnem bojišču in ugotavlja, da so Rusi ponovili taktiko lanskega leta, Anglosasi pa so pri prvih uspehih zopet polni optimizma. Turški list pripominja, da vsekakor še ni nikakih vzrokov za ta optimizem, kajti nemške in zavezniške sile so ubrale taktiko gibilje obrambe kakor lansko leto ter ovirajo Russe, da bi dosegli značilne uspehe. Rusi mečejo v boj vse svoje rezerve ter s tem tvegajo, da bodo resno izčrpali svoje sile, kar bo Nemcem spomladi in poleti omogočilo ponovitev ofenzive.

Angleži se boje Rommelovega odpora na črti Mareb

Rim, 26. jan. AS. »Daily Mail« opozarja angleško javnost, naj si ne dela preveč utvar z razvojem dogodkov v Tunisu. Listu seudi prav, da zasedba Tripolije v javnosti ni vnela vala zadovoljenja, kakor so na primer svoj čas pozdravili zavzetje postojank pri El Alameinu. Nezdovoljnost angleškega javnega mnenja ter počasni razvoj vojne v francoski Severni Afriki zasenčujeta pomen zavzetja Tripolije. Zmota je, nadaljuje list, smatrati, da je Rommel preslab za močan odpor na črti Mareb. Sovražnik se nahaja v Tunisu še s številnimi silami ter se bori z boljšo tehniko in večjim pogumom. Veščak Liddell Hart v nekem članku obžaluje, da osma armada ni mogla preprečiti umika italijansko-nemškega zbora v Afriki. Vzrok temu je po njegovem mnenju dejstvo, da ima Anglija le zelo omejeno število čet, ki se dajo prepeljati z letali. Če bi Montgomery imel dovolj padalcev, bi lahko sovražniku preprečil umik. Vojno ministrstvo je dobilo že leta 1932 dovoljenje za vezbanje padalcev. Sedanje afriške izkušnje vsekakor ne opravičujejo velikih angle-

ških načrtov. Angleška armada bi morala najprej dobiti močno tehnično opremo in bi morala priti na višino Nemčije, kar se tiče uporabe mobilnih čet. Liddell Hart primerno angleško vojno ministrstvo z Lotovo ženo in piše: »Slabo je v tem, ker je vojno ministrstvo v tej vojni stalno gledalo nazaj, namesto da bi gledalo naprej.«

»Vse za vojno« je n mško gozlo

Berlin, 26. jan. AS. Tudi danes zjutraj nemški tisk podčrta resnost trenutka ter objavlja članke, v katerih osvetljuje potrebo po naporu vseh sil in rezerv nemškega naroda. »Vse za vojno«, je naslov uvodnika v »Völkischer Beobachterju«. Vojna je trda, pravi glasilo oboroženih sil, toda mi smo še bolj trdi. Vsi listi pa enodušno poveljujejo junaštvo borcev v Stalingradu, katerih svetel vzgled stavi pred oči vsega naroda, vzpodbujajoč ga, naj se še bolj trdno poveže z vojniki v titanskem naporu za vztrajanje v borbi, ki bo dovedla do končne zmage.

Bombe na mošejo

Bangon, 26. jan. AS. Ponedeljski angleški letalski napad na Bangon je povzročil številne žrtve med civilnim prebivalstvom. Mnogo hiš, bolnišnic in templjev je bilo poškodovanih ter zažganih. V neki indijski četiri je bilo ubitih 100 oseb, na katere se je podrl zid. Tempelj »Jimma«, ki je največji v Birmi, je bil prav tako težko poškodovan. Streha se je podrla, prav tako pa se je podrl en minaret in zidovje v notranjosti. Le zunanji zid štrli še pokonci. Mnogo vernikov, ki so se zatekli v mošejo, je bilo ubitih in na napadu so se videle v zidu luknje strojnških krogel in pa krvavi madeži.

Angleške izgube v zraku

Lisbona, 26. jan. AS. Iz angleškega vira se priznava, da je pretekli teden angleško letalstvo izgubilo v Evropi 47 strojev, ameriško letalstvo pa 6. V Severni Afriki je RAF po listnem priznanju izgubila 25 strojev, na srednjem vzhodu pa 21.

Odvzem francoskega državljanstva

Pariz, 26. jan. AS. V tujakšnih krogih je bil z zadostnim sprejetjem odločeno francoske vlade, ki odvzema francosko državljanstvo Noguesu, Jouinu in Peyrottonu skupno z drugimi odpadniki.

Strateški manevri nemškega poveljstva

Berlin, 26. januarja. AS. Največjo pozornost zaslužijo po mnenju berlinskih krogov nemški in zavezniški strateški premiki v severnem Kavkazu ter pri Voronežu. V severnem Kavkazu so se čete nove Evrope že pred nekaj dnevi odtrgale od sovražnika ter se podale na

nove in ugodnejše postojanke. Ta odmaknitev ni bila povzročena, kakor bi radi v Londonu verjeli moskovskim informacijam, od katerega nevdržljivega sovjetskega pritiska, marveč je bila izvedena po svobodni odločitvi nemškega poveljstva. Južno krilo vzhodnega bojišča je bilo razširjeno globoko proti jugu na Terek. Od Rostova je bilo oddaljeno kakih 600 km. Ker pa so prometne zveze s temi kraji silno težavne in ker so bile potrebne primerne sile proti boljševškemu sunku ob Donu, je nemško poveljstvo trenutno skrajšalo bojišče v dolini Tereka. Isto velja za mostišče v Voronežu. Tudi tukaj so Sovjeti zman dolgo poskušali polastiti se te postojanke. Čete, ki so branile ta predel, bodo nudile sovražniku odpor južno od mesta, kjer so boljševiki nagradili velike količine vojaštva in gradiva. Popolnoma drugačen je položaj med Donom in Doncem, kjer nemške sile z nespremenjeno silo nadaljujejo borbo za nekatera zelo važna središča.

Južno od Ladoškega jezera Sovjeti izvajajo svoje napade z enako silo, kakor prejšnje dni. Z ozirom na veliko zimsko ofenzivo ta odsek nima tako važnega pomena. Kakor pravijo poročila iz dobro poučenih virov, se tu ni kaj posebnega zgodilo. Sovražnik tukaj nastopa z velikimi in dragocenimi silami, ne da bi z njimi dosegel kak uspeh.

Trdovraten molk v Londonu

o angleško-ameriških pogajanjih v Washingtonu

Stockholm, 26. jan. AS. Churchillovo bivanje v Washingtonu se ni uradno priznalo, toda severnoameriški tisk na veliko trobi, da se tamkaj kujejo zelo važni načrti za vojno in mir. Vsa poročila o teh pogajanjih prihajajo iz Washingtona, dočim so londonski uradni krogi ohranili hermetičen molk.

Severnoameriški tisk odkriva tri točke, ki naj bodo predmet pogajanj. Prva točka zadeva afriško vojno ter z njo zvezana vojaška kakor tudi bodoča vprašanja za nadaljnje nastope. Druga točka je pomorskega značaja in se tiče borbe proti osim podmornicam in vprašani, ki so v zvezi z gradnjo novih ladij ter z bodočimi pomorskimi zvezami. Tretja točka se tiče ustanovit-

ve sveta združenih narodov, ki naj bo zarodek velikega sveta, kateri naj bi vladal celemu svetu po anglosaški zmagi.

Če londonski uradni krogi o tem trdovratno molčijo, pa londonski tisk kritično piše, da gre za stara severnoameriška stremjenja. Mnoga vprašanja so tudi v Severno Afriko. Najprej pride na vrsto izbira enotnega vrhovnega poveljnika v Severni Afriki. Združene države žele imeti Eisenhowerja za poveljnika nad vsemi angleškimi oboroženimi silami, Churchill pa Alexandro in Montgomeryja. Nadaljnje vprašanje sta De Gaulle in Giraud. Tudi tukaj si Angleži in Amerikanci niso edini.

Tri koristne spomladanske rastline

Čas je že, da mislimo na pomladne dni, ko bo treba obnoviti delo na naših poljih in vrtovih. Malega pridelovalca tare zlasti skrbi za seme. Neizkušen, kakor je, dostikrat ne ve izbrati pravega semena in ne pozna vrste rastlin in od tod pogosto razočaranje nad pridelkom.

Največ semena n. pr. za vse vrste kapusnic, za dišavnice, za korenje, peso in slično, mora mali pridelovalec kupiti dostikrat prav drago, ker se mu ne izplača, da bi prideloval seme sam, ter se mu največkrat na majem prostoru izrodi. Pač pa more sam pridelati semenski fižol, grah in podobno. Pogosto mora pa kupovati kar sadike, recimo za paradižnike, zelje, kolerabice itd. L. 1941. in tudi lani so bili gojitelji, tako mali pridelovalci, kmetje in vrtnarji, razočarani nad rdečo peso, ki jo mnogi ljubijo kot izvrstno solato. Tudi letos bo verjetno težava, kje dobiti seme za lepo, zdravo, rdečo peso. Svetujemo pridelovalcem, naj letos poskusijo s pasternakom. Pasternak (tudi pasternaka ali pastinaka) je rastlina, ki združuje v sebi dobre lastnosti rdeče pese, korenja in peteršilja. Obrodi redno in dobro. Koren je uporaben tako kot korenje za kuho in prikuano.

Laži brez primere

Pred nami leži 14 strani obsegajoča »Novoletna poslanica krščanske skupine in osvobodilni fronti«. »Krščanska skupina se seveda obrača na krščanske ljudi: »Slovenski kristjani! Krščanska skupina v OF stopa pred vas s svojim pogledom na doslej opravljeno osvobodilno delo...

Človek mora strmeti... Ta ironija! Ta nesramnost! »Dostojno opravljeno osvobodilno delo.« Poznamo to »osvobodilno delo«. Grobovi tuljajo, krič mučencev udarja na naša ušesa, žene jokajo, požgane vasi na glas vpeljejo, izprošani domovi in blevi govore, kaj so te zverine osvobodile.

In v imenu krščanstva apelirajo na kristjane, naj te brezprimere vnebovpijoče hudobije odpravijo in podpirajo! Krščanstvo menda priporoča ali vsaj odobrava poštene ljudi moriti in satan-sko mučiti! Ali morda namen posvečuje sredstva? Če bi še tak paradiz na zemljo prinesli, ni vreden tega žrtev. En sam umor je vnebovpijoč. Kajnov greh. Vi pa jih imate na svoji vesti na tisoče. Pa si še drznete govoriti v imenu krščanstva! Nesramnost brez primeri!

Vse brezdane hudobije, premišljeno bestialno mučenje nedolžnih ljudi pa izgovarjati s tem, da so to zakrivilo neki ljudje v razumljivi razburjenosti. Kako se hočejo lepe delati, — ko bi jim kdo verjel!

Vse to priskutno pisanje priča samo, kako se zna satan spreminjati v angela luči.

In ti resnični narodni izdajalci očitajo izdajstvo onim, ki narod res ljubijo in ga žele obvarovati teh grozot, kakršnih še ni doživel. Spet nesramnost brez primere!

Kdor gre brez vesti in sramu morit, kako ne bo znal tudi brez vesti in sramu lagati!

Ali se bo dobil še kak krščanski tepček, k bo tej slepariji verjel? Mogoče. Pravijo, da je takih tepčkov še nekaj. Neverjetno! Kako je le to mogoče, da človek zdrave glave in če ima še malce vere in moralnega čuta, more imeti še eno troho simpatije za to brezdanjo hudobijo, ki je prinesla našemu ljudstvu neizmerno gorjo! Kaj naj rečemo o takih ljudeh? Možgani so se jim skisali — drugega ni mogoče reči. Krivica je postala pravica, laž je postala resnica, umor je postal dobro delo, narodno izdajstvo je postalo narodno osvobodjenje...

Mi se pa za tako krščanstvo lepo zahvaljujemo, ga obojamo in odklanjamo, ker tako »krščanstvo« dela krščanstvu največjo sramoto. — K.

Nov oltar v uršulinski cerkvi

ki se mu med nami gode. Ob tej priliki si lahko ogledajo nov kip sv. Angele v njenem obnovljenem oltarju.

kot dodatek juhi, krompirju in omakam, pa tudi samostojno kot solata, tako kot rdeča pesa. Taka solata je prav dobra in okusna. Listje pasternaka pa je uporabno enako kakor peteršiljevo. Vsekakor pasternak nikoli ne razočara gojitelja.

Zelo hvaležna je tudi pesa mangold ali po domače blitva. Korenje blitve je uporabno tako kakor rdeča ali rumena pesa. Če pa listje trgamo, je to izvrstno nadomestilo špinaca, pa tudi dobro krmilo za kunce. Seveda v tem primeru se koren ne odebeli tako, kakor če pustimo listje pri miru.

Topinambur ali papeška repa je lani izvrstno obrodila, ponekod celo 30 kratno seme. Ta repa, ki jo je poznal že Valvazor, je veljala pri nas v splošno bolj za plevel, ki ga je težko odpraviti, če je že vsajen. Po okusu se gomolji pripravijo tako kot sladka repa in ima le malo manj hranilne vrednosti kakor krompir. Papeška repa je zlasti priporočljiva za sladkorno bolne, ker se iz njenega škroba ne razvija nevarna glikoza, kakor iz krompirja, temveč druga, diabetikom nevarna, toda redilna snov. Nekateri pa so topinambur sadili zaradi listja, ki so ga pokladali kuncem. Listje so mogli rezati vse leto, seveda pa so potem izkopali le drobne gomolje ali sploh nič.

Te tri koristne rastline, torej pasternak, mangold in topinambur, toplo priporočamo na spomlad vsem pridelovalcem.

KULTURNI OBZORNIK

Ljubljanska drama: G. Cenzato: Zaljubljena žena

Stare in tisočkrat predelane snovi se je pisatelj lotil v tem delu. Pred seboj imamo prosluli trikot, ki tvori tolikim komedijam in tragedijam podlago: mož — ljubica — žena. Cenzato je na svojevrsen način reševal in rešil ta problem. Edino v tem je delo zanimivo. Ves zaplet, razplet in končna rešitev sloni na čudoviti ljubezni ženi, ki upa in veruje do konca, da si bo spet pridobila možovo srce. Serena ve, da jo mož vara, ve, da se sestaja z drugo žensko, pa vendar ne pokaže niti malo ljubosumnosti. Nasprotno, vsa dobra je z njim in nobenega očitka ne izreče. To spravi Fabrizija iz ravnotežja. Sam ji pove svojo zgodbo. Zda prikaže očitkov, ločitev zakona, toda žena ostane kot je bila. Serena je zmagala, mož jo zopet vzljubi. Tudi Fabrizio je mnogo trpel za svojo vihravost. Slaba vest, ljubosumnost, nazadnje je že bolan zaradi notranjega nemira. Njegova mati odbije zadnje osti in predsodke, da pri-deta zakonca spet do zblizanja. »Ne veš, kaj sem pretrpela,« mu pravi Serena, ko sta spet sama in srečna. »Kako hudo je skrivati resnično bolečino! To je bilo junaštvo, ki sem ga izvršila ne iz ženskega ponosa, temveč iz svetega egoizma žene: iz čustva, da hranim, kar je moje, samo moje, pridobljeno s čistostjo, z žrtvovanjem cveta svoje lepote in mladosti.«

Delo ni hrupno in vihravo smešno, kakor bi človek pričakoval, ampak so to tihi in mirni prizori. Razplet dejanja je sicer nepriljen, a leži vendarle vsa verjetnost in prepričljivost zgodbe na igralcih. Lahko postane predstava dolgočasna, lahko tudi smešna. V bojazni, da ne bi bilo prvo, ji je hotel dati režiser smešen in vesel poudarek. To službo potem opravlja zelo dobro in nepriljeno Agno (g. Gregorin) od začetka do konca. Njegova podoba je originalna in zelo posrečena. Manj naraven je Contin (g. Peček), ki mu tudi to ni uspelo, da bi bil vsaj malo smešen, kar je hotel režiser od njega. Tudi v Ani (ga. Nablocka) je bila težnja, biti zabavna, saj je gotovo prav zaradi tega gospa Nablocka dobila to vlogo. In končno se je tudi Alice (gđ. Boltarjeva) smejala na ves glas gotovo zato, da bi priklicala smeh na obraz občinstva. V tem poudarku se je režiser razšel s pisateljem. Režiser, g. prof. Šest, bi tudi mogel marsikaj ertati, saj se toliko stvari ponavljajo in postaja vse zelo nezanimivo, če človek le prevečkrat sliši iste stvari v tako kratkem času. Serena gospo Danilovo ni mogla biti ujeta v to celotno vdrušje in ton predstave. Bila je to podoba žene, ki sicer trpi, toda z nasmehom na obrazu in z videzom, kot da to trpljenje ni globoko v njej. Serena je bila dama, kakor so navadno podobe gospe Danilove. Čakal sem več domaćnosti, več prisrčnosti in več tiste domače družinske preprostosti in ljubeznivosti žene. Včasih pa vendarle več resničnosti, globokega trpljenja, ki ga ne more zakriti še tako dobra volja človeka. Fabrizio g. Nakrsta je bila ena od njegovih najboljših podob, kar smo jih imeli priliko tu videti. Njegovo kolebanje med ženo in Heleno, njegov nemir in bolečina sta prišla lepo do izraza. Le kdaj pa kdaj ni bil povsem trden — mora zato, ker je zelo obremenjen. Iz Heleno ni mogla gospa Juvanova kaj posebnega ustvariti, a vse, kar je bilo v tej vlogi mogoče dati, ji je dala. V vlogi Antonella je nastopil še g. Brezigar, v vlogi natakarka pa g. Tomažič.

Nagrada za rojstvo dvojčkov

Visoki komisar je iz Ducejevega sklada podelil zakoncu Feliks in Josipini Gorencič iz Vel. Lipove, obč. Ajdovec, ob priliki rojstva dvojčkov nagrado v znesku 600 lir.

Športno življenje GILL-a

Glavno Poveljstvo GILL-a je začelo svojo normalno delavnost, predvideno po športnem koledarju XXI leta.

6. decembra preteklega leta se je vršila v Zagrebu boksarska tekma med liktorsko in ustaško mladino. Prihodnjega meseca se bo vršila zopet tekma v Veroni.

Blizu se dekliske in deške zimske tekme v Asiagu; tekme se bodo začele 25. t. m. in se bodo končale 31.

Udeležila se bo tekem tudi reprezentanca Avangardistov iz Ljubljane, ki primerno trenira na naših smučiških in prikačuje, da bo dosegla svoj namen.

Z njimi bo šel tudi oddelek organizirancev, ki niso našli prostora med tekmovalno skupino in lahko so srečni, da bodo prisostvovali zanimivi športni tekmi.

Iz triestinskega lesnega gospodarstva. Za predsednika in ravnatelja triestinske gozdne družbe z glavnico 20 milij. lir je bil izvoljen dr. Giov. Malvezzi. Nadalje je bilo sklenjeno, da družba prevzame d. d. za gozdove v Romagnu z glavnico 2 milij. lir.

Delavnost GILL-a

V soboto, 23. t. m. se je v dvorani Dopolavora Oboroženih Sil vršila ob prisotnosti Zveznega podpoveljnika GILL-a tekma v košarki med predstavništvoma dveh okrožnih skupin GIL-a iz Triesteja.

Prireditelj, ki jo je brezhibno organiziral športni urad, je bila prava pravcata tehnična in praktična lekcija v košarki, ki je doslej velik del šolske mladine našega mesta ni poznal. Tekma je vzbudila zanimanje za ta šport, ker se lahko goji v zaprtih prostorih in tedaj tudi v zimskem času.

Zvezno poveljstvo je preuredilo razna vežbališča v telovadnicah z lastnimi sredstvi, da bi se člani, ki so iskreno želeli gojiti ta šport, v njem izvežbali ter poučili in tako ustvarili v bližnji bodočnosti reprezentanco GILL-a.

V ponedeljek, 23. t. m. je odpotovala četa avangardistov, ki se bo udeležila smučarskih tekem za državno prvenstvo. Nadaljuje se vežbanje za čete mladine Italijank in Balij, ki se bodo kasneje udeležile tekem za državno prvenstvo.

Zvezni podpoveljnik je v imenu poveljnika naslovil članom čet najboljšo željo, izrazil je svoje prepričanje, da bodo nedvomno visoko držali ime ljubljanskega GIL-a ter dokazali vdanost svojim lastnim barvam ter športnemu izročilu našega mesta.

Kulturno delovanje GILL-a

V soboto, 23. t. m. se je v dvorani Zveznega poveljstva začela vrsta predavanj, ki jih je sestavilo Zvezno poveljstvo GILL-a.

Zvezni podpoveljnik je opisal namen teh predavanj, dokazujoč, da vsi GILL tudi na kulturnem polju važno vsestransko delovanje.

Prvo predavanje je bilo namenjeno bataljonu avangardistov, ki so z živahnim zanimanjem sledili predavatelju.

Tako se je uvrstila tudi ta predstava med le-tonje in ne pomeni kakšne nove smeri v sporedu, ampak nadaljuje lepo tradicijo, ki ji segajo korenine v bližnjo preteklost.

60 letnica Maksima Gasparija

Danes (26. januarja) bo poteklo v zgodovino 60 let rojstva slikarja Maksima Gasparija. Še prav posebno so ta leta važna za slovensko umetnostno zgodovino. Nekako ob prelomu stoletja se je mladi Gaspari prvič srečal z resnično umetnostjo. Leta 1903 na dunajskem grafičnem zavodu,

1904 in 1905 na dunajski akademiji prof. Bacherja ter v letih 1907—1908 v Monakovem. Vsa ta leta učenja in vbadanja za osvojitvijo slikarskih veščin in lastnim umetnostnim izrazom, so potekala v znamenju predsmrtnih trpljajev stare akadem-ske umetnosti, ali bolje, njenega duha, ter so odpirala poglede v nova obzorja svobodnejšega interpretiranja umetnostnih vprašanj na duhovni podlagi. Tako so naši »Vesnjanci v resnici s pomladanskim občutjem povprečnili lepote sveta na podlagi duhovnega gledanja, v glavnem nekako od poezije do sarkazma, seveda oblikovno podprti od starega, solidnega zakademskega znanja. Od tod tudi izvira stara pravda med tem umetniškim rodom in mladimi, ko Vesnjanci ob vsaki priliki upravičeno poudarjajo »znanje«, dobro »risbo«, skratka tehnično znanje, dočim sami ustvarjajo nekaj drugega, nekaj, kar je iz znanja i poezija. Naši pomladanci veselo pojejo o lepotah narodnih običajev, človeških npravi na splošno, ali pa se s Cankarjem posmehujejo filistejstvu v ostri groteski in karikaturi. V tem svetu je vzhikla Gasparijeva umetnost in v njem je dozorela do oblike, o kateri bi lahko rekli z Ovidom: »Quidquid temptabam pingere — Gaspari erat, hoc enim reči, rodila se je umetnost, ko je tako polna umetni-kove duhovne podobe, da se je izoblikovala v tip.

To je svet dobrovoljne, optimistične poezije slovenskega kmeta, ki je po postavi nekam nerodnih pozibavajočih se nog, velikih rok, ki gledajo iz prekratke kamizole, z živčkom v ustih in grčavko v roki. Dekleta so zorna, zardela, pa tudi odrezave lepote, kodri las se jim vijajo izpod rute, so veseli oči in nagubanih kril. Potem je tu še kmetijski otrok, ljubek v preveliki obleki in v posnemanju starejših v hoji in gestah. Dalje je tu čudovit okvir slovenske krajine, povezuječ vsa ta narodova dejanja, od krsta do groba v prepričujočo narodno pesem. Najsi je hodil Gaspari veliko po svetu, v njegovi duši le poje vedno melodijo spomin na domači kraj. To so poblehne hišice v Selščku, to je čudovita meniškija gmajna, s svojimi tihiimi lazi, leščevjem, češminom, z ozad-jem temnih, jelovih gozdov.

Nazadnje pa stoji za Gasparijevo umetnostjo, kar je najbolj važno, vsa umetnikova osebnost. Tu ni ogledovanje za tujo lepoto, ne premišljevanje »kaj je modernejše«, ne uvoženih kuriozitet, tu je slikar sam, s svojim srecem, ki je polno poezije. Saj kdor ima to čast, da je njegov osebni znanec ali prijatelj, ve, kako je tudi umetnikov človeški pojav v resnici pristen »Gaspari«. Mož je dobrega, čutečega srca, velikokrat nasmejan, z nekaj dobrimi šalami v zalogi, ki jim mojster sam pravi, da so »narodopisne! Je izmed redkih slovenskih umetnikov, ki pusti tudi drugim »prostor na soncu«, ki razumevajoče motri svet okrog sebe, posebno pa umetnost, kjer priznava in razume prizadevanje mlajših prav tako kakor starejših generacij.

Kaj naj zapišem o obsegu njegovega dela? Od božičnih razglednic, ki so važni glasniki domače sposobnosti, okusa, zlasti pa propagatorji umetnosti, do velikih kompozicij, kakor je znana »Svatba«, je mojster naslikal nešteto podob, ki so si našle pot tako v preproste domove, kakor v zbirke najbolj zahtevnih ljubiteljev umetnosti. Posebno je njegovo delo plodno na polju ilustracije, kjer je ustvaril nekaj trajnih del, mladini pa je tako kazal pot do prave umetnosti in okusa. Prav ta velika delavnost in z njo zvezana popularnost so posebno v polpreteklem času, ki je bolj cenil gesto kakor resnično znanje in občute, potisnili vrednost Gasparijeve umetnosti nekoliko v ozadje. Toda danes so tisti časi za nami, od njih samih ni kdo ve kaj ostalo, zdrav, realističen čut pa je zopet odkril vrednote Gasparijevega slikarstva. Prepričani smo, da bo poznavanje in priznanje Gasparijeve umetnosti v bodočnosti našlo bolj nepristranske sodnike, kakor jih je dala polpreteklost. Nazadnje pa to za jubilarnto umetnost in njegovo mesto v zgodovini slovenske Moderne morda ni niti potrebno. Kajti njegova umetnost je izšla iz naroda in se je v narod vrnila povrnila — narod se je toraj že zdavnaj odločil za Gasparija.

Ziviljenjski praznik je mojstra dohitel tudi v službi narodnoznanstvene ustanove Etnografskega muzeja v Ljubljani, kjer kot restavrador večje vrača sijaj delom neznanih ljudskih umetnikov, pač marsikaj odkrivačev v njih svoje daljne, neznane predhodnike.

Jubilantu, ki je vedno neumorno delaven, želimo še mnogo plodnih let v častni službi božanske Modrice slikarstva. S. M.

Iz vzrokov vojne nastaja orožje miru

POT POLITICNE MOČI PETROLEJA

In to je storil: leta 1914 je ustanovil družbo California Oilfields Ltd., sledile so Roxana Petroleum Company of Oklahoma, leta 1915 Shell Corporation of California in Shell Union Oil Company. Vsa ta podjetja so bila popolnoma neodvisna drugo od drugega, noben zakon proti trustom jim ni mogel priti blizu. Dobiček pa se je stekal v Deterdingove roke.

Deterding je postavil rafinerije v New Orleans, Wood River, East Chicago, Wilmington in St. Louis. Gradil je napeljavne vodov k svojim petrolejskim vrelcem v Oklahami, napeljal cevi (pipe lines) v Chicago, po vsem srednjem zapadu in Kaliforniji. Minili so časi, ko je samo Standard Oil lahko polagala cevi in vode za petrolej. Že trideset let je vladal Ameriki Rockefeller. Standard je brezobzirno izkoriščala vsakogar, če ga je le mogla. Zda je prišla reakcija. Zda so vsi gledali v Deterdingu rešitelja. Rockefeller, sin petrolejskega mazača in sam v začetku branjar, je zgradil svoj trust s silo in zvijačo. Deterding, ki je prišel za holandskimi kolonizatorji in osvaja-jalci, se je poslužil bolj subtilnih metod. Standard Oil je podobna primitivni živali: vsaka Standard družba donša, prodaja in pred-lavlja samostojno celico. Deterdingov trust pa je specializiran: ena družba pridobiva petrolej, druga ga čisti, tretja prevaža, četrta prodaja. Vsaka je visoko specializirana, nikjer ni dvojnega dela, nikjer trgovina poleg trgovine.

Standard Oil ni hotela nositi rizika lastnih petrolejskih polj. Zda, ko je imel Deterding podružnice v New Mexicu, v Dakoti, v Nevadi in povsod ob obali Pacifika, se je to grenko maščevalo. Mali ameriški proizvajalci so prodajali Deterdingu namesto družbi Standard. Petrolejska polja, ki jih ni marala Standard, je prevzel Deterding. Royal Dutch je imela izkušene razgledovalce, odlične geologe

in inženirje: Našla je petrolejska ležišča, ki so danes med najboljšimi v državi, n. pr. Signal Hill, ki so kmalu dosegli največje proizvodnje v Kaliforniji. Leta 1932 sta proizvajala Shell Petroleum Corporation in Shell Union Oil v Združenih državah že 4.973.000 ton petroleja, več kot takrat ves Mexico. In poleg tega je bil velik del tega mrzličnega razvoja sredi sovražno dežele plačan z ameriškim denarjem, kajti Deterding je s hudičevsko prekanjenostjo takoj spoznal edino varno sredstvo, da se zavaruje proti tujemu ščevanju ljudi iz družbe Standard. V Ameriki je naložil delnice svoje družbe, zanimal malega človeka za svoje podjetje in sam nadzoroval svoje ameriške podružnice, hkrati pa dopustil, da so pri teh podjetjih zaslužili tudi Amerikanci. Samo v letih 1927 in 1929 je investiral Deterding v Usa 306 milijonov dolarjev. Približno 100 milijonov je izdala Royal Dutch vsako leto za ameriška petrolejska polja, več kakor Standard Oil skupno po vsem svetu. In tako pride danes 43% proizvodnje Royal Dutch — skupine iz Amerike. Valter Teagle je imel prav, ko je obtoževal Deterdinga, da je »namenoma oropal Zedinjene države njihovih petrolejskih zalog, medtem ko je angleške zaloge hranile. Anglija, ki ima šest desetih vseh petrolejskih zalog na svetu, je uvozila do leta 1927 vsako leto za približno milijardo mark petroleja iz Zedinjenih držav, Mexica in Perzije. Njena petrolejska politika je čisto jasna: pustiti druge, da se izčrpajo in v danem trenutku postati edini gospodar vsega petroleja na svetu.

Boj za petrolejska polja v Djambi.

(Usoden zgled »neutrarnosti«.)

Jasno je, da Zedinjene države niso mirno gledale vdor angleško-holandskega trusta. Naravno, da so se postavile po robu angleškim petrolejskim naerštom, čeprav je bil Rockefeller za to, da je iznašel metode izkrvavljenja drugih. Toda do težkih petrolejskih sporov ni prišlo samo med Londonom in Washingtonom. Ker je bila Royal Dutch holandsko podjetje, vpisano v Haagu, je Amerika najprej skušala, da to malo državico napravi nevtrarno in je ta v resnici prva plačala drago svojo nevtrarnost.

Deterding je plačeval davke Holandski, prav tako kakor angleški, francoski in zdaj tudi ameriški kapital je bil vložen v Royal Dutch, toda holandske petrolejske politike ni bilo. Standard Oil je prav tako prodajala na Holandskem svoj petrolej kakor Deterding. Royal Dutch, katere posle so že davno vodile poslovalnice iz Londona, ni imela na Holandskem nič več pravice kakor kdo drugi. Že leta 1890 je črpala petrolej v Indiji, pričela je z vrtanjem in pridobivanjem petroleja v holandskih kolonijah in če je zdaj poleg starih petrolejskih polj kupila še nova, je dobila za to dovoljenje pod enakimi pogoji kot prej, ne pa Amerikanci, ki so prišli 20 let pozneje. Nobenih predprijav ni imela, postopali pa so z njo lojalno.

Nederlandsche Koloniale Petroleum Mij. zdaj Standard podjetje, prav tako kakor druga, leta 1918 od Rockefellerjevih ljudi ustanovljena družba Koloniale Petroleum Verkoop Mij. v Bataviji so se pritoževale zaradi te prednosti in ameriška vlada je čakala, da bo izrabila ugoden trenutek in nastopila za interese Rockefellerja. Ta prilika je prišla, ko so v Holandski Indiji našli povsod nova bogata petrolejska polja: petrolejsko vrelce Djambi, Aroeabai in Boenjoce, ki so kmalu potem, ko so jih odkrili, dajali letno po 300.000 ton petroleja.

Ta ogromna polja, ki so se razprostirala na Sumatri so ležala na drugem ozemlju in naj bi bila to petrolejska zaloga holandske vlade. Po pravno pravilnem razpisu in po sklepu parlamenta so bila ta polja izročena v izkoriščanje tistemu, ki je več ponudil zanja: leta 1921 je bila sklenjena pogodba med vlado v Haagu in družbo Royal Dutch o otvoritvi djambijskega distrikta.

Vsa Amerika je bila razburjena zaradi te pogodbe. Standard Oil je spravila v pogon vse sredstva, kajti, hotela je imeti petrolejska polja in njeno ponudbo je izročil holandski vladi osebno tedanji ameriški poslanik v Haagu William Philipps. Washington je že takoj v začetku pogajanj pojasnil, da krije interese Rockefellerjevih ljudi. Harding je bil vendar takratni predsednik USA in ta je objubil, da bo poskrbel za to, da se bodo okoristili v Holandski Indiji za škodo, ki jo je povzročil Deterding v Ameriki družbi Standard Oil.

Droblne novice

Koledar

Sreda, 27. januarja: Janez Zlatoust, škof in cerkveni učenik; Vitalijan, papež; Dativ, muč. Četrtek, 28. januarja: Peter Nolas, spoznavalec; Neža drugi; Odorik, spoznavalec.

Novi grobovi

† Blaž Poznič

1. februarja 1940 je g. Blaž Poznič praznoval 50 letnico in kdor ga je zadnje tedne videl med prijatelji, si še zdaleka zamisliti ni mogel, da je njegova življenjska pot že tako blizu konca. Tako rekoč ob pol desetih dopoldne je za vedno zatisnil oči.

Rajni Blaž Poznič je gotovo znan širokemu krogu naših bralcev, saj je preveč del res lepo številno leposlovnih del za »Slovenčev« podlistke, pri čemer se je izkazal kot izvrsten poznavalec slovenskega jezika. Svoj čas je tudi vodil ljudsko knjižnico v Ljubljani, kjer si je prav tako pridobil velik krog znancev. Rajni se je rodil 1. februarja 1890 v trdnji in ugledni kmetiški hiši, po domače pri Krčku nad Idilijem vasi Šmarino ob Dretli. Po končani študiji je služboval pri Prosvetni zvezi in bil tudi nekaj časa urednik »Mentorja«. Pod bivšim oblastnim odborom je bil sprejet v banovinsko službo ter dodeljen kot uradnik blivši »Banovinski zalogi šolskih knjig in učil v Ljubljani«. Leta 1937 je bil imenovan za upravnika tega zavoda in ga je vodil z vso pridnostjo in vestnostjo do konca svojega življenja. Kot predstojnik je bil z vso ljubeznijo naklonjen podrejenemu uradništvu ter si je v njem pridobil samo prijatelje, ki danes žalujejo za njim.

Rajnega Blaža Pozniča bomo pokopali v četrtek 28. januarja ob 3 popoldne iz kapelice sv. Nikolaja na Zalah. Naj počiva v miru! Vsem njegovim dragim naše sožalje!

† Franjo Radovan. V Ljubljani je umrl dentist Franjo Radovan. Pokopali ga bodo v sredo, 27. januarja ob 3 popoldne iz kapele sv. Jožefa na Zalah. — Naj mu svesti večna Luč, vsem njegovim dragim naše sožalje!

Nova knjiga „Slovenčeve knjižnice“

Izšlo je krasno delo Henry Bordeaux-a, člana Francoske Akademije, roman

Srce in kri

— Rekordno stanje barometra. Barometer je v terek jutraj dosegel rekordno višino, kakršne niso zaznamovali vremenski zapiski in ne zaznamujejo v zadnjih 20 letih in tudi še poprej ne. Zračni tlak je krepak in visok, saj je barometer v terek jutraj dosegel stanje 776.1 mm ter kaže tendenco dvigavanja. Lani 26. novembra je bilo tudi visoko barometriko stanje, ko smo imeli 775.5 mm, kar se pogostokrat primeri. Vse kaže, da bo ohranjeno suho, nekoliko mrzlo še nekaj dni. Tudi praksa napoveduje mrzlo vreme. Včeraj na dan sv. Pavla je bilo večidel oblačno. V terek je bilo zjutraj nebo primerno oblačno, toda pozneje se je lepo zjasnilo in je prisijalo sonce. Zjutraj je bilo pomrlo. Suho vreme je prikladno za naše zdravje. V ponedeljek je bila dosežena najvišja dnevna temperatura +2°C, v terek jutranji minimum —5°C. Razvil se je v terek krasen zimski dan, kakršnih je navadno prav malo januarja, ko nas tlačni ne-ljuba megla.

KINO MATICA

V prijetno spremembo in ljubko razvedrilo predvajamo dnevno ob 14.30 vedno zaželeno umetnino v tehnikolcu

Snegulčica

Ob 16.30 in 18.30 predvajamo ljubezensko dramo

Roman revnega mladeniča

— Zveza društev šola in dom sporoča knjižničarjem, šolskim upraviteljem in učiteljem vseh strok, da se njene pomožne učne knjige dobivajo zopet v pisarni Slovenske matice, Kongresni trg 7, pod običajnimi pogoji.

Jzšel je Vestnik „NAŠA KNJIGA“

Št. 6 z lepo in pestro vsebino (program naše knjige, Bogosl. knjiž., naše novosti, članki o knjigah Slovenski knjižni trg itd.)

Prosim, da ga delujete v naši knjižnici ali v podružnici Mikosiceva cesta 5 in v Novem mestu.

Vestnik dobite brezplačno Založba naše knjige Ljudska knjižnica v Ljubljani — Pred školijo 5

Iz dela in življenja - od tu in tam

Iz Gorizije

Smrt češkega duhovnika, ki je pri nas duše pasel. V Lučenu na Slovaškem je 9. dec. umrl v visoki starosti nad 70 let g. Friderik Kroupa, profesor v pokoji, ki je pred prvo svetovno vojno vršil dušopastirsko službo v naši deželi. Po končani bogoslovni študiji je bil kaplan v Comeno, potem mnogo let kurat v Lomu in St. Danielo del Carso. Ko je izbruhnila vojna, je postal vojni kurat. Ob sklepu miru je slegel vojaško suknjo, pa se ni vrnil v našo nadškofijo, temveč odšel v domovino, kjer je postal profesor v Lučenu. Pred nekaj leti je po uspešnem delovanju stopil v pokoj. Rajni je bil zelo naobrazen mož, ki je z veliko ljubeznijo gojil tudi glasbo in igral več instrumentov. Kot živahen gospod je ljubil družbo in bil zelo gostoljuben. Naj počiva v Bogu blagi mož!

Mraz. Ves zadnji teden smo imeli lepe, sončne, toda mrzle dneve. V posameznih krajih v hribih, kot v Idriji, Cirkhina, je živo srebro zdrknilo tudi 20 stopinj pod ničlo. Tudi v mestu smo imeli nekaj dni po 5 do 7 stopinj mraza. V petek, 22. januarja, se je pa zjuznilo in vsa dežela je zagrnila vlažna sivina, ki je prav neprijetna, čeprav se je mraz ublažil.

Prazna stanovanja je treba nanznaniti. Pokrajinski sindikat hišnih posestnikov nanznanja, da se mora vsako prazno stanovanje v teku peth dni po izpraznitvi prijaviti. V prijavi, ki se napravi na nekolonovanem papirju, je treba navesti število praznih prostorov.

Z Gorenjskega

Prostovoljni prispevki za zimsko pomoč. Po raznih krajih Gorenjske so bile prirejene zadnje zbirke prostovoljnih prispevkov za zimsko pomoč. V Predvoru so nabrali 1354 mark, v Naklem 1168, v Šmartnem pod Šmarno goro 329, v Boh. Srednji vasi 788, v Domalah (v vsej domaški občini) 10.102, v Mengšu 5170, v St. Vidu nad Ljubljano 2307, v Selcih pa 1033 mark.

Dunajske vzgojiteljice v kamniškem okrožju. V kamniško okrožje je zopet prišlo 16 učiteljskih kandidatkinj, ki bodo pomagale vzgajati mladino v šolah. Deželni svetnik dr. Doujak jih je pristojno pozdravil v slavnostni dvorani deželnega urada, potem jih je pa okrožni šolski svetnik Praseh razdelil na posamezne šole. Popoldne so se s sanmi odpeljale iz Kamnika.

V Dolu je bilo preteklo leto 14 smrtnih primerov, rodilo pa se je 34 novorojenčkov. Občina Dol je s tem narasla za 20 duš. — Nedavno je bil v Dolu prijeten kuharski tečaj, ki se ga je udeležilo 20 deklet in sta ga vodili ga. Obergartnerjeva in praktikantinja Walfrieda Winklerjeva.

V Podgorici je bilo lani 12 smrtnih primerov, in sicer je umrlo 9 moških in 3 ženske. Novorojenčkov je bilo 38, od teh 18 dečkov in 20 deklic. S tem je občina narasla na 20 oseb.

V občini Šmartno pri Liti je umrlo lani 18 moških in 23 žensk, rojenih je bilo 21 dečkov in 19 deklic, poročili so se pa trije pari. V Dolskem je umrlo lani 6 moških in 6 žensk, rojenih je bilo 13 dečkov in 21 deklic.

Premestitev. Po službeni potrebi je bil iz Mengša premeščen v Kamni orožniški mojster Zwissler. Na njegovo mesto je prišel orožniški mojster Jakopič.

Na tragičen način je izgubila življenje gospodinjska pomočnica Marija Jerebova v Senčurju nad Kranjem. Hotela je ogreti svojo kamrico z zasilno pečico. Napolnila je velik lonec z žarečim ogljem in ga postavila zraven postelje. Ponoči jo je zadušil ogljikov dvokis in so jo zjutraj našli mrtvo. — V Srednji vasi je umrla 84 letna Marija Kuharjeva.

V St. Vidu nad Ljubljano je umrl v starosti 74 let Franc Merhar, ki je bil pri krajevni skupini brezplačno v častni službi zaposlen kot sluga. Zadel ga je kap. — Ženska voditeljica ga. Klar Treo je zaradi bolezni odlo-

Iz Gorenje Straže

Smrt blage matere. V Meniški vasi pri Dol. Toplicah je v noči od 21. na 22. januarja zatisnila za vedno svoje oči, previdna s sv. zakramenti, blaga žena Gorše Ivana, po domače Jozlova mati, v 63. letu starosti. Pokojna je bila vzorna krščanska žena in dobra mati, ki je vzgojila v krščanskem duhu šest otrok, pet hčera in sina. Stirje so že poročeni. Dve najmlajši hčerki sta ji bili v pomoč na starost in ji skrbno stregli v bolezni. Bolehala je že nekaj let. Končno jo je spravila pljučnica na smrtno postelj in v nekaj dneh ji je podlegla. Rajnica je trdo živela kakor toliko naših pridnih kmečkih žena. Bila je zvesta sodelavka možu na skupni življenjski poti ter mu vzgojila v krščanskem duhu otroke, ki danes z očetom vred jokajo za njo. Kot zglebna krščanska žena je vedno imela odprto roko in srce za siromake, ki so potrkali na vrata. Bila je tudi zvesta bralka »Domoljuba«, ki je že 32 let stalni gost v hiši. Naj ji za Vsemogočnega večni mir in pokoj, njenim domačim pa naše iskreno sožalje!

Vsem naročnikom naših časopisov: Kdor se bo kaj mudil v Gor. Straži, naj stopi še do tralike, kjer lahko poravnava naročnino »Domoljuba« za leto 1943, kakor tudi za »Slovenca«, »Slov. doma«, »Bogoljuba« in »Slov. knjižnice«. Tukaj boste dobili vse omenjene časopise.

žila svoje mesto. Njena naslednica je Ana Jatho.

Na Jezerskem se je poslovil orožniški vođa in krajevni skupinski predsednik Janez Eger. Njegov naslednik je Jože Winkler, vodstvo krajevne skupine pa je prevzel Edvard Warenberger.

S Spodnjega Štajerskega

Sv. Lovrenc na Pohorju dobi ljudsko knjižnico. Minulo nedeljo je izročil vođa krajevne skupine pri Sv. Lovrencu na Pohorju domačemu županu knjižno zbirko za ljudsko knjižnico. Knjižnica obsega 300 zvezkov. Ko je knjižnica prvi dan izposajala knjige, je že bilo videti, da jo bo treba razširiti.

Prijet vlomilec. Pred nedavnim je orožnik v bližini orožniške postaje Triebeu pri Leobnu hotel ustaviti tujega kolesarja, ki pa se mu je izmuznil. Orožnik ga je takoj začel zasledovati in ga je tudi dohitel. Možakar je imel do vrha nabasan nahrbtnik in ko so ga na orožniški postaji pregledali, so ugotovili, da ima v nahrbtniku živila, cigarete, srajce, denar in druge drobnarije, ki jih je moral dobiti le pri kakem vlonu. Ugotovili so dalje, da je zapustil svoje delo v Traboču pri Sanct Michaelu v noči na 17. januar in je tedaj prav tam nasilno vlomil v trgovino Ludmille Kamper, kjer je nakradel tudi blago, ki ga je odnesel v nahrbtniku. Nekaj nakradenega blaga pa je še posebej skril v neki gostilni v Traboču, kjer so orožniki nato našli še dva polna kovčka dragocenega blaga. Pri osebnih preiskavi se je izkazalo, da se vlomilec piše Jurij Arhar in da je doma iz Spodnjega Logateca. Izročili so ga sodišču v Leobnu.

Smrtna kosa. V Mariboru je umrl višji poštni kontrolor Anton Kus, ki je bil po rodu iz Celovca ter se leta 1923 kot upokojenec naselil v Mariboru. — V Rajhenburgu ob Savi je umrla gospa Roza Rainerjeva, vdova po pokojnem postajenačelniku. Po aprilskem prevratu je rajnica prišla v Ljubljano, nato pa se je pred meseci vrnila v Rajhenburg, kjer je sedaj v 70. letu starosti umrla.

Iz Hrvaške

Nova imenovanja v hrvatski državni upravi. Hrvatski pravosodni minister je izmenjal več predsednikov krajevnih naglih sodišč in nekaj državnih tožilcev ter na njihova mesta imenoval nove. Tako je namesto dr. Josipa Jelašića postavljen dr. Ivo Franišević, namesto dr. Viktorja Horvatića dr. Juraj Stambuk, namesto Emila Kralika in državnega tožilca Dragutina Maltarića v Sarajevu sta postavljena Islam Lukačević in Nikola Grabovac. V Derventi je pa namesto državnega dosedanjega tožilca dr. Marjana Belčića imenovan Hubert Strauch.

Proračun za mesto Zemun. Zemunski župan dr. Hans Moser je klical sejo občinskega odbora, na kateri so razpravljali o proračunskem predlogu za novo proračunsko leto. Finančni osek zemunske občine je sestavljen proračunski predlog v višini nad 26 milijonov kun. Dohodki so predvideni z zneskom do 20 milijonov kun. Razlika med dohodki in izdatki bo občina pokrila z zvišanjem pristojbin za zgradarino, pridobitino, zemljorino in za službeni davek. Nekateri doklade so zvišane do 80 %.

Pobijanje nepismenosti v veliki župi Hum. Hrvatska prosvetna uprava je v 20 vaseh ljubuškega okraja odprla posebne tečaje za pobijanje nepismenosti v tamošnjih krajih. Iz objavljenih statističnih podatkov o stanju nepismenosti v posameznih mestih in vaseh je razvidno, da je ravno v omenjenih krajih bil odstotek nepismenih izredno visok. Tako je n. pr. v Prozoru 86% nepismenih, v Duvnu 84%, Livnu 75%, Ljubuškem 72%, Travniku 71%, Stolcu 67% in v Mostarju 62% ljudi, ki ne znajo ne čitati in ne pisati.

Prosvetno delo hrvatskega prosvetnega društva »Napredak«. V Sarajevu deluje že več let hrvatsko prosvetno društvo »Napredak«, ki ima

Oho, grad v tej divjini. Nisem imel časa pomišljati. Odhitel sem po obrabljenih vijugastih stopnicah navzgor. Vse polno oken, vrat in lukenj sem zagledal. Vrh stopnic je vodila v stolp velika odprtina. V temnem stolpu sem lezel kvišku po ozkih stopnicah vedno v strahu, da me bo kaj presenetilo.

Vrh stolpa je bil raven in zavarovan z že razpadajočim zidovjem. Očividno že dolgo ni tukaj nihče prebival. Le netopirje sem prestrašil in nekaj sov prebudil na svojem potu. Sredi kamnitega tlaka sem zagledal veliko odprtino. Vanjo so bile izpeljane stopnice. Takoj sem se napotil dol.

svoje podružnice po vseh večjih hrvatskih mestih in krajih. Osrednje društvo v Sarajevu ima na razpolago tudi bogato knjižnico, katero vneto obiskujejo sarajevski Hrvati, predvsem pa srednješolci. Knjižnica ima okoli 22.000 hrvatskih del z okoli 26.000 izvodi. Poleg te knjižnice ima »Napredak« tudi 40 velikih in 10 manjših potovalnih knjižnic.

Iz Srbije

Uradni list srbske vlade. Poleg srbskih dnevnikov »Novo Vremec« in »Obnova« ter več tednikov, med katerimi zavzema prvo mesto »Srbski Narod«, izhaja v Belgradu dvakrat na teden tudi uradni list sedanje srbske vlade »Službene Novine«. Prva številka tega lista je izšla dne 11. junija 1941. Od tega dne dalje izhajajo redno vsako sredo in petek ter objavljajo vse zakonske uredbe, razne odredbe ter odloke srbske vlade o postavljanju, premešljanju in upokojevanju srbskega državnega uradništva. »Službene novine« ureja Milan Stepanović.

Med službo božjo morajo biti vse gostilne zaprte. Okrajni načelnik meksinskega okraja je izdal odredbo, po kateri morajo biti v okraju med trajanjem službe božje povsod zaprte vse gostilne. Vsako nedeljo morajo biti pri cerkvenem opravilu zastopani tudi vsi državni in samoupravni uradi.

Boj prostitutk. Policijska uprava v Petrogradu je izdala nove zelo stroge predpise, s katerimi je nastopila proti prostitutki, ki se je bila razpasla v tem mestu. Policijski organi so polovili vse sumljive ženske ter jih izgnali v domovinske občine, domačinke pa, ki so se prodajale, so zaprli in strogo kaznovali.

žila v slovenščini — 17 Napoved časa. Poročila v italijanski — 17.15. Koncert sopranistke Pavle Lovsetove — 17.35. Koncert čelisti Alda Pajsa — 19. »Govorimo italijansko«, poučilo prof. dr. Stanko Lehen — 19.30. Poročila v slovenščini — 19.45. Komorna glasba — 20. Napoved časa. Poročila v italijanski — 20.20. Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini — 20.30. Radio za družino — 21.15. Pesmi za vse okuse, vodi dirigent Segurini — 21.45. Predavanje v slovenščini — 21.55. Klasični orkester, vodi dirigent Manno — 22.20. Orkester pesmi, vodi dirigent Angelini — 22.45. Poročila v ital.

LEKARNE. Nočno službo imajo lekarnar: dr. Kmet, Bleiweisova c. 43, mr. Trnkovec ded., Mestni trg 4 in mr. Uštar, Selenburova ul. 7.

Rdeči križ sporoča. V poizvedovalnem oddelku Rdečega križa, Vlna Arvilla Rea 2-11 (Gospodstvena cesta), soba 3, naj se javijo med uradnimi urami od 8 do 12 naslednjih: Černe Andrejka, Dočman, Francjo (svetilo), Gerboe Vera, Lilihar Josip (svetilo), Stadič Neža, Mihajlov Božo, Muba Mitod, Poračnik Mira, Slojnik Anton, Vršič Justina, Znanec-Logar Zofija. Istotam, soba 1, naj se javijo svoji naslednji interperaneec (za Rabi): Arko Anton, Staniša Jože (Florijan, Zalar Matie.

Poizvedovanja

Zgubil sem večeraj popoldne nalivno pero od Gorenjskega kolodvora do Bežigradske gimnazije. Poštevnega nadzledja prosim, da ga proti nagradi vrne na naslov: Hišnik, Ljubljana, Celovška c. 25 a. Nalivna je bila v soboto, 23. t. m. moška ura in se dobi Ob Keleni jami 17 a.

Drobna ljubljanska kronika

Zadušnica za pokojnega Vasja Basaja. V Zavodu sv. Stanislava, Baragovo semenišče, ob danes, 27. januarja, ob 8. Namesto venca na grob gospoda Ivana Merčuna je družina Anticeva darovala 250 lir Podpornemu društvu na drž. klasični gimnaziji. Ravateljstvo se za izredni dar najiskrenejše zahvali. — Ravatelj.

V svetlobo sv. Terezije na Kodeljevem je v četrtek, 28. januarja celodnevno češče. V svetlobo Telesa, Svete maše vsako uro od 6-10. Popoldne ob pol šestih sklepni govor, nato pete litanije Sreča Jezusovega, zahvalna pesem in blagoslov. Pridimo in molimo evharističnega Kralja! Pevski koncert v frančiškanski dvorani prireditelj 2. februarja ob 4 pop. priljubljeni tenorist Slavko Lukman. Na sporedu so tudi in domnevi skladatelji. Iz prijaznosti sodelujeta sopranistka Anja Anita, pri klavirju pa g. prof. Ubald Justin.

Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva v Mostah pozivlja svoje člane, da se v osmih dnevih javijo za semenski krompir in sicer pri dotičnih članih, pri katerih so ga dobili lansko leto.

V okviru III. javne produkcije šole Glasbene Matice bodo nastopili iz klavirskega oddelka naslednji golenci: Mersel Josip, Velec Milena, Podvršič Majda, Pompe Nana, Karnovšek Darja, Potočnik Zora, Susec Stefan, Marsič Saška, Paternost Sonja, Vokal Lela, Zdravčič Darinka, Bartol Majda, Markič Uroš in Verbič Nada. Iz violinskih oddelka nastopi najprej Wolhiz Mihael, nato Pirnat Pin. Oba bo spremljala na klavirju Wolhiz Marjana. Dalje nato se buntara Demetrič ob spremljevanju svojega brata Vitomila in Terezi Matija, ki ga bo spremljala pianistka Biskaj Marta, iz soloprskega oddelka ravateljica Betetina nastopi Korosec Ladko (bas), spremlja pa pianistka Silva Hrasovec. Produkcija bo drevi točno ob 14 v mali filharmonični dvorani.

»Vihar« v kazarne, odlična komedija, ki jo bo »Rokodelski oder« uprizoril v nedeljo, 31. jan ob 8. Ker mnogi niso dobili vstopnic, dvorana ni mogla sprejeti toliko občinstva, premajhna je bila, priporočamo, da si jih preskrbite v predprodaji, ki bo dopoldne od 10 do 12 in dve uri pred pričetkom v društvu pisarji, Petrankova 12-1. Komedija je za odhiti in predpusno razvedrilo. Priidiet na predpravevanje po ledu. Ljubljana je drugače popolnoma dobro preskrbljena z ledom, ko posluje na mestni klavirski oddelku za izdelavo umetnega ledu. Toda kljub temu se mnogi še pozimi v januarju in februarju preskrbuje z naravnim ledom, tako posebno pivovarstva Unioi, ki za vsako leto naseka po več vagonov za svoje ledenice v pivovarni. Omenili smo že, da si ženski kmetje pozimi napeljejo na svoje travnike ob večni poti in pod Rožnikom vodo, ki nato zmrzne ter se tam napravi debel led, katerega nato sekajo in vozijo v pivovarno. Letos, ko je sprva pritisla hujši mraz, so navozili že veliko množino tega ledu, toda pozneje toplejša vreme, zlasti zadnja odjuga, na je povzročila, da je naravn led izginil. Zato je sedaj nastalo po njem primerno veliko povpraševanje. Ljubljana pa je imela nekatera leta tako milo zimo, da je ostala brez ledu. Zelo mila zima je bila leta 1899. Zjutraj je bilo navadno le par stopinj pod ničlo, drugače pa dostikrat celo nad ničlo. To leto je bil led zelo drag. V Ljubljano so ga vozili iz raznih krajev Gorenjske, posebno iz Kranjske gore in iz Bleda. Celotno mestna občina je za mestno klavirsko bila primorana nabaviti na Gorenjskem 30 vagonov ledu. V ta namen je mestni svet vtratil a posebnim sklepom 1200 goldinarjev za led, Vagon ledu je veljal obokoli 33 goldinarjev.

Ponesrečenec v Ljubljani. Kar na lepem v sobi je padla in si zlomila desno nogo 21-letna gospodinja Ivanka Trešetova. — V kuhinji pa je padla in si zlomila desno roko v zapetuju 33-letna žena pekoveškega pomočnika Matilda Česnova. — Pri drsanju vsled ne previdnosti si je zlomil desno roko 10-letni dečevček sin Jože Kos. — Jakob Rozman, 41-letni raznašalec časopisov, na cesti spodrsni in se hudo poskodoval na desni nogi, da je moral iskati zdravniško pomoč v bolnišnici. — Ob slalomizaciji, ko je pripravjal za živino rezanico, si je močno obrezal prste desnice 20-letni posestnikov sin Ciril Cergelj. — S krompom se je hudo oparila po obrazu in rokah 5-letna hčerka postreška Marija Petičeva.

Gledališče

OPERA: Sreda, 27. jan. ob 17: »Traviata«, Izven. Znakane čene od 18 lir navzdol. — Četrtek, 28. jan. ob 17: »Thais«. Red četrtek. — Petek, 29. jan.: zaprti. — Sobota, 30. jan. ob 17: »Zemlja smehljajaa«. Opereta. Premiera. Red premierski.

Namesto napovedane opere »Bož« iz se razjas se bo uprizorila danes, v sredo, 27. t. m. ob 17. uri Verdijeva »Traviata« izven abonmaja po znižanih cenah od 18 lir navzdol z Vidaličevim, Sladoljevim in Jankom v glavnih partijah.

Premiera na novo nastudirane Leharjeve operete »Zemlja smehljaja« bo v soboto za red premierski. Libreto operete sta napravila Löhner in Herzer, prevedel ga je Niko Stritof, Zasedba vlog bo sledeča: grof Lichtenstein — Anžlovar, Liza njegova hči — Mlejnikova, grof Pottenstein — M. Saneča, general — Planceki, princ Souhong — Čuden, Mi, njegova sestra — Barbičeva, knez Čang — Debevec, Fu-li, tajnik — Skabar, Lora — Pajljeva, evnuh — Simončič, Dirigent: Simoniti; režiser in koreograf, načrti za kostume Villanova.

DRAMA: Sreda, 27. jan. ob 17.30: »Zaljubljeni žena«. Red sredo, 28. januarja ob 17.30: »Veliki mož«. Izven. Cene od 18 lir navzdol.

G. Cenzato: »Zaljubljeni žena«. Komedija v treh delanjih. Osebe: Serena — Danilova, Fabrizio — Nakrst, Elena — V. Janovana, Ana — Nabloka, Agno — Gregorin, Cortini — Peček, Antonelli — Brezgar, Alisa — J. Boltarjeva. Režiser prof. O. Sest.

Naznanila

ROKODELSKI ODER, Nedelja, 31. jan. ob 3 popoldne: »Vihar« kazarne. Opazujamo na predprodajo vstopnic, ki bo v nedeljo od 10 do 12 in dve uri pred pričetkom v društvu pisarji, Petrankova 12-1 desno.

RADIO. Sreda, 27. januarja: 7.30 Slovenska glasba — 8.30 Napoved časa. Poročila v italijanski — 12.30 Ploče — 12.30 Poročila v slovenščini — 12.45 Laska glasba — 13.15 Napoved časa. Poročila v italijanski — 13.15 Poročila Vzhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenščini — 13.17 Pesmi za vse okuse, vodi dirigent Segurini — 14. Poročila v slovenščini — 14.15 Pisana glasba — 14.30 Duet harmonik Golob-Adamič — 15. Poročila v italijanski — 15.15 Napoved časa. Poročila v italijanski — 15.15 Koncert sopranistke Pavle Lovsetove — 17.35 Koncert čelisti Alda Pajsa — 19. »Govorimo italijansko«, poučilo prof. dr. Stanko Lehen — 19.30 Poročila v slovenščini — 19.45 Komorna glasba — 20. Napoved časa. Poročila v italijanski — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini — 20.30 Radio za družino — 21.15 Pesmi za vse okuse, vodi dirigent Segurini — 21.45 Predavanje v slovenščini — 21.55 Klasični orkester, vodi dirigent Manno — 22.20 Orkester pesmi, vodi dirigent Angelini — 22.45 Poročila v ital.

A. Fogazzaro: 93
Palača ob jezeru
»Spomin mi bo na ta kraj in na te trenutke. Povej mi še enkrat,« je nato nadaljevala, »povej mi še, da si srečen in da so se te misli rodile v tvojem sreću. Ponovi mi to še enkrat, očka.«
»Kje pa ste?« se je s ceste oglasil župnik. Edita ga ni slišala. Sedla je zopet poleg očeta. Ta pa se je okrenil in spoznal župnika. Ves vesel mu je zaklical:
»Tako kmalu spet nazaj?«
Duhovnik je videl, uganil in nj odgovoril nič.
»Gospod župnik,« je dejala Edita, ko se je z očetom vrnila na cesto. »pred vami stoji druga Edita.«
»Ali je mogoče?« je vzkliknil dou Inocenčij. Njegovo začudenje je bilo preveliko, da bi moglo biti pristno.
Krenili so proti domu, ne da bi še kaj govorili o tem.
Ko so se vrnili domov in jim je Marta povedala, da bo kosilo kmalu na mizi, je Edita vzela ključ od cerkvenih vrat in stekla proti cerkvi.
Cerkev je bila tiha in mračna; le pred glavnim oltarjem je migotal plamenček večne luči. Edita je pokleknila v prvo klop in se zahvalila Bogu za podjelno milost. Ponovno mu je daro-

vala svoje srce. Nek glas pa ji je ponavljal: Ne moreš ga dati popolnoma, ker ni več tvoje. Proti volji še vedno upaš, da bo tisti, ki ga ljubiš, te zopet postal vreden, da se boš nekoč mogla nasloniti na njegove moške prsi in boš skupaj z njim šla skozi življenje. — Ona pa ni hotela tega, ni hotela vzeti nazaj tega, kar je prostovoljno darovala.
Marta jo je prišla klicat.
»Gospodična, košilo je že na mizi. Saj Gospod ve, kaj potrebujete.«
Edita se je nasmehnila.
VII.
Ob dveh popoldne sta Veza in Silla delala v knjižnici. Pisala sta pisma in brzojavke, sestavljala sezname oseb, katerim bosta morala poslati sporočilo o grofovi smrti. Veza je ves čas klepetala in skušala tovariša zaplesti v pogovor. Ta pa je odgovarjal le na kratko in pisal brez prestopa. Mislil so mu od časa do časa uhajale drugam, a skušal se je s silo obvladati.
»Te brzojavke bo treba čimprej oddati. Prosim vas, pozvonite služabniku,« je dejal Veza Silli.
»Kako sem že sit vsega tega,« je nadaljeval. »Komaj čakam, da se vrnem v Milan. Kakšne načrte imate za bodočnost?«
Silla ga je presenečeno pogledal.
»Jaz?« je dejal.

Vetopil je služabnik.
»Odpošljite nemudoma te brzojavke,« mu je naročil Veza.
»Veste,« je nadaljeval, obrnjen k Silli, »rad bi vedel, če imate kake načrte, ker bi vam rad nekaj predlagal.«
»Kaj bi mi predlagali?«
»Ali bi ne šla nekoliko na zrak?«
»Odsila sta na vrtiček ob knjižnici. Močan veter je vel preko vinograde in dvorišča. Vrtiček je bil v zavetju.
»Kako lepo je tu,« je dejal Veza. »Povejte mi, se vam zdi, da je gospodar mrtev?«
»Meni pa ne. Nič ne de. Poslušajte. Naročeno mi je bilo, da naj poiščem dobrega učitelja za zgodovino in slovstvo za enega izmed najboljših zasebnih zavodov v Milanu. Dva in dvajset ur na teden, dva meseca počitnice ter dva tisoč dve sto lir plače. Bi sprejeli?«
Silla mu je podal roko in se mu prisrčno zahvalil.
»Rad bi sprejel, a nimam diplome.«
»To nič ne de. Bom že vse prav uredil. Kaj pa počenjate onadva tam?«
Pri teh besedah je pokazal na vrtarja in Fani, ki sta trgala cvetlice na vrtu. Ko je Fani zagledala Veza, je vtrčila preko dvorišča in obstala ob ograji vrtička.
»Kaj počenjate?« jo je vprašal.

»Gospa markiza mi je naročila,« je s skrivnostnim glasom odvrnila Fani.
»Čemu? Za pogreb?«
»Briga jo pogreb! Ali še ne veste? Vam ni povedal gospod Pavel, da je naročila sijajno kosilo? On pa je izjavil, da ne bo naredil ničesar brez vašega privolenja.«
»Gospodična Fani!« jo je poklical vrtar.
»Pridem takoj. Veste, kje je naročila, da moramo pripraviti mizo? V loži! S tem vetrom! Zdaj pa moram nabrati cvetje, kljub temu strašnemu vetru.«
»Gospodična Fani!« jo je znova poklical vrtar.
»Saj že grem. Če mu ne bom pomagala, ne bo spravil skupaj nič pametnega.«
»Le pojdite,« ji je dejal Veza.
Fani je odhitela in že od daleč zaklicala vrtarju, zakaj jo kliče, ko vidi, da gospodje govorijo z njo.
Veza je pogledal tovariša.
»Polzvedeti moram, kako je s tem kosilom,« je dejal. Ta prisrčeni kuhar mi ničesar ne pove.«
»Nekaj nemogočega je to,« je izjavil Silla.
»Brez dvoma. Vam nisem povedal že jutraj? Vse prej kot zdrava je. Kdaj se vrne zdravnik?«
»Mislim, da bo prišel vsak čas. Prišel je jutraj, preden se je zbudila in je dejal, da ne more priti med drugo uro. Zdaj je zbolela še Ivanka.«

KINO SLOGA 27-28
Tudi nekoliko iz pustolovskega življenja:
»Trije pariški pustolovci«
V glavni vlogi: Florencio Parravicini, Tito Lusiardo. Predstava od 14.30 dalje. Koniec ob 20.15.

KINO UNION 22-23
Burno življenje mladega dekleta iz francosko-belgijskih obmejnih krajev
»Med tihotapci«
V gl. vlogi: Pierre Blanchard, Annie Ducaux
PREDSTAVE:
ob delavnikih ob 16 in 18.15; ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in ob 18.30

KINO MATICA 22-23
Propad in kariera mladega plemenitca Ljubčanskega drama med velikimi 19. stol
»Roman revnega mladeniča«
Igrajo: Amedeo Nazzari in Katarina Boratic
Film predvajamo dnevno ob 16.30 in 18.30. Ob 14.30 predvajamo Walt-Disneyjevo umetnino »SNEGULČICO«

SPORT
Smuško prvenstvo v Beljaku
Preteklo nedeljo so priredili v Beljaku smuško prvenstvo Koroskega okrožja. Tekmovali so v teku na 12 km in v skokih ter so ocenili tekmovalce tudi po točkah za klasično kombinacijo. O snežnih in vremenskih razmerah poročajo, da so bile ugodne. V naslednjem priručniku pregled tekmovalskih izidov v posameznih točkah:
Tek na 12 km za tekmovalce I. razreda: 1. Franc Smolej, Jesenice 50 min. 37 sek.; 2. Petrič, sporini klub poštarjev, Celovec 54 min. 26 sek.; 3. Franc Jerman 55 min. 33 sek. Zmagovalec Franc Smolej je prejel častno nagrado predsednika zbornice za trgovino in industrijo.
Tek na 12 km za starejše tekmovalce: 1. Josef Schaller, obmejna straža, Beljak 1 ura 4 min. 6 sek.; 2. Schott, obmejna straža, Beljak 1 ura 5 min. 34 sek. Med juniorji je zmagal na skrajšani progi Helmut Bildstein s časom 31 min. 8 sek.
Tekme v smuških skokih: 1. Karl Klančnik, Beljak 49 m, 48 m — 219 točk; 2. Albin Novšak, Kranj 46 m, 46 m — 204,5 točk; 3. Finžgar Rudi, Bled, 47 m, 48 m — 200,5 točk.
Skoki juniorjev: 1. Helmut Bildstein, Velden 50 m, 49 m — 223,5 točk; 2. Josef Lafantaler, Celovec 44 m, 42 m — 165 točk. Helmut Bildstein je prejel kot juniorski zmagovalec v skokih častno nagrado okrožnega športnega voditelja, kot juniorski zmagovalec v klasični kombinaciji pa nagrado beljaškega župana.
Ocena tekmovalcev I. razreda za klasično kombinacijo: 1. Gregor Klančnik, Jesenice 391,6 točk; 2. Jože Kufic, Jesenice 385,3 točk; 3. Stanislav Kordeš 381,9 točk. Gregor Klančnik je prejel častno nagrado koroskega okrožnega vodje dr. Rainerja.

Šport v kratkem
O Celovčanih smo poročali, da so premagali v Celovcu nemškega prvaka v hokeju na ledu s 3:1. Vse bi bilo lepo in v redu, če ne bi bilo treba dodati, da je bila to samo prijateljska tekma. Dan predtem pa, ko je šlo za res, namreč za nemško državno prvenstvo, so bili Celovčani tisti, ki so morali kloniti. SC Riesser See jih je odpravil s pičlo razliko 1:0. Tako bo prišel SC Riesser See tudi letos v finale, ki ga bodo igrali februarja meseca v Berlinu.
V stockholmskem teniškem stadionu so gledali v nedeljo mednarodno drsalno prireditev, katere se je udeležila tudi Dunajčanka Martha Musilek. S svojim ljubkim nastopom in virtuosnim drsanjem ni navdušila samo gledalcev, katerih je bilo 2000, temveč tudi sodnike. Pri oceni so ji priznali prvo mesto. Druga je bila Inge Jell (Nemčija), tretja pa Britta Ralen (Švedka).

Malioglasil
V malih oglasih velja pri iskanju službe vsaka beseda L. 0.30, pri ženitovanjskih oglasih je beseda po L. 1, pri vseh ostalih malih oglasih pa je beseda po L. 0.60. Davček se računa posebej. — Male oglasje je treba plačati takoj pri naročilu.

Prodamo
Vrtnarji!
razkužite tople grede, zemljo in semena. Razkužite in v va navodila pri: Ing. Prezelj, Wolfova 3.

Službe
Dobe:
Postrežnico
pošteno, lačemo za takoj. — Gasogono Merkur, Puharjeva 6. b

Postrežkinjo
za ves dan, katere tudi dobro kuha, takoj sprejmemo k mali družini. Dobra plača. Vprašati od 11—12. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 529. b

Kupimo
Za matje kože
plačamo dobro ceno, kupujemo tudi kože domačih zajcev, samo velike, zimске, ROT, krznarstvo, Mestni trg 5. (k)

Otroško posteljico
in modroek prodam. Cena ugodna. Naslov pove uprava »Slov.« št. 527. 1

Pomaranče in suhe gobe
prodaja Gospodarska zveza, Ljubljana, Bleiweisova cesta 29. 1

Žepno uro
boljše znamke, kupim. — Ponudbe z navedbo cene in znamke upravi »Slov.« pod »Boljaš ura« 528. k

Seno in slamo
kupi Gospodarska zveza v Ljubljani, Bleiweisova cesta 29. k

KURIVO
Premog
DRVA
I. POGACNIK,
Ljubljana, Bohoričeva 6. Tel št. 20-52.

Posestva
Parcele
v bližini cestne železnice od 25.000 do 100.000 lir prodaja PRISTAVEC Fr. realiteta pisarna, Ljubljana, Cesta Arijele Ren. št. 3 (poleg Stupice), (p)

Razno
Vloge in prošnje
v italijansko sestavlja, prepisuje in razmnožuje, izvršuje vse informacije ter razne osebne usluge »SERVIS BIRO«. Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.

Odšel je k Vsemogočnemu po plačilo, nas pa pusil same, naš nepozabni soprog, ljubi očka, brat, šlic in svak, gospod

Franjo Radovan
dentist

Pogreb nepozabnega očka bo v sredo, 27. jan., ob 3 pop. iz kapele sv. Jožefa. Sv. maša zadušnica bo v četrtek, 28. jan., ob 7 v cerkvi Marijinega Oznanjenja. Nameslo cvetja na krsto, prosimo, molite zanj in darujte za siromake!

Zalujoči:
Fanči, soproga, Boga, Zora, Franci, Vera, Marijan, otroci in ostali sorodniki

Neskončni božji modrosti je dopadlo, da so nenadoma odšli s sveta naši ljubljani: ata in mama

Mavsar Jože, Terezija roj. Bukovec
sestrica in bratci:

Mici, Darko, Petrček, Stanko

Ostanke zažganih trupel smo pokopali na pokopališče v Mokronogu. Najlepša hvala vsem, ki ste darovali svete maše in molili za njih pokoj. — O Bog, ki si na božične praznike — praznike miru — ukazal iti s sveta naši nepozabni družinici, daj ji svoj mir!

Praproče pri št. Rupertu, dne 27. decembra 1942.

Jože, Darko, Pavel, Ciril, Franci in Vilko, sinovi in bratje; družine: Jaki, Bukovec, Žgajnar, Pevc — in ostalo sorodstvo.

Zapuštil nas je za vedno naš nad vse ljubljani, plemeniti in dobri brat, šlic in svak, gospod

Blaž Poznič
upravnik Pokrajinske šolske založbe v Ljubljani

K večnemu počitku ga bomo spremili v četrtek, dne 28. januarja 1943, ob treh popoldne z Zal, iz kapelice sv. Nikolaja na pokopališče k Sv. Križu. Prosimo lihega sožalja!

Ljubljana — Šmartno ob Dreti — Jesenice, dne 26. januarja 1943.

V imenu vseh sorodnikov sestra Ana Bahunova

Uslužbenci Pokrajinske šolske založbe v Ljubljani naznanjamo, da je danes umrl naš predobri šef, gospod

Blaž Poznič
upravnik Pokrajinske šolske založbe v Ljubljani

Blagega in očelovsko skrbnega predstojnika bomo ohranili v trajnem in nepozabnem spominu!

Ljubljana, dne 26. januarja 1943.